
Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2015/2324(INI)

26.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za regionalni razvoj

o strategiji EU-a za alpsku regiju
(2015/2324(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Ulrike Müller

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za regionalni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe važnost alpske regije kao prirodnog područja te mjesta za život, gospodarstvo i odmor zbog nezamjenjivog doprinosa poljoprivrede, šumarstva, održivog cjelogodišnjeg turizma i obrtništva; naglašava da su ti sektori od neprocjenjive važnosti za održiv razvoj regije i održivo upravljanje prirodnim resursima jer se u okviru tih sektora osigurava visokokvalitetna opskrba hranom, zadržava stanovništvo u perifernim područjima, brine za kulturni krajolik te čuvaju ekosustavi zaštitom biološke raznolikosti, tla i voda; pozdravlja strategiju EU-a za alpsku regiju kao uključujući okvir i sredstvo za jačanje održivog gospodarskog, ekološkog, infrastrukturnog i sociodemografskog razvoja te regije; poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir pouke stečene pri provedbi drugih makroregionalnih strategija EU-a;
2. naglašava da je potrebno pokrenuti inicijative za poboljšanje mobilnosti, digitalne infrastrukture, opskrbe energijom, socijalnih migracija i demografske perspektive te poboljšanje suradnje i koordinacije između tijela na različitim razinama kako bi se učinkovitije i djelotvornije suočilo sa zajedničkim izazovima u određenim prekograničnim područjima, nego što bi se moglo pojedinačnim mjerama; ističe da bi se tom strategijom trebalo suprotstaviti izazovima koje predstavljaju globalizacija i deindustrijalizacija; naglašava potrebu za poboljšanjem javnih službi i infrastrukture kako bi se povećala pristupačnost i privlačnost tih regija te kako bi se zaustavilo gašenje malih i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja su važan gospodarski i društveni stup regije; smatra da je pri provedbi strategije potrebno očuvati posebne tradicije u području upotrebe zemljišta, obrta i turizma;
3. naglašava da gospodarsku, socijalnu i ekološku ulogu poljoprivrede u planinskim područjima treba podupirati ciljanim politikama kojima se mogu nadoknaditi nedostaci s kojima se suočavaju poljoprivrednici u tim područjima te da je potrebno priznati njihov doprinos ekološkoj i socijalnoj održivosti velikog dijela Europe; naglašava da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti malim poljoprivrednim gospodarstvima kojima najčešće upravljaju obitelji te uložiti u alpskoj poljoprivredi, s obzirom na to da one potiču rast, te im je potrebno pružiti jaču podršku i zajamčiti priznanje; ponavlja da je održivi razvoj planinskih područja ključan element dobrobiti ruralnog stanovništva, njihove međugeneracijske kohezije i budućnosti obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
4. ponavlja da je budući razvoj alpske regije posebno povezan s ruralnim područjima, ruralnim razvojem, „budućnošću sela” i poljoprivredom;
5. zabrinut je zbog degradacije ekosustava i rizika od prirodnih katastrofa u određenim dijelovima alpskog područja te s tim u vezi potiče Komisiju i države članice da zajamče da je gospodarenje zemljištem i šumama održivo i prilagođeno lokalnim uvjetima, uz pridavanje posebne pažnje zdravlju tla, te da potiču takav razvoj kako bi se očuvala kulturna i okolišna raznolikost regije te zajamčila gospodarska budućnost dugoročnom zaštitom prirodnih resursa; naglašava važnost provedbe načela kružne ekonomije i sinergijske suradnje između poljoprivrede i drugih gospodarskih djelatnosti u područjima koja su zaštićena u okviru mreže Natura 2000 te ostalim zaštićenim područjima;

6. izražava žaljenje zbog sve raširenije pojave napuštanja poljoprivrednog zemljišta i njegova zarastanja, što nema samo negativan učinak na krajolik, poljoprivrednu proizvodnju i određene tradicionalne prakse povezane s malim stočarstvom i ratarstvom nego i na upravljanje vodnim resursima, hidrogeološku ravnotežu, biološku raznolikost i održivu proizvodnju energije;
7. podsjeća da je alpska regija europski „vodotoranj” i da Alpe područjima u svom podnožju osiguravaju vodu, a ljeti zadovoljavaju čak do 90 % njihovih potreba; također napominje da su Alpe glavna rezerva biomase u Europi; ističe da su vodni resursi neophodni za rad hidroelektrana, navodnjavanje poljoprivrednih površina, održivo upravljanje šumama, očuvanje biološke raznolikosti i krajolika te opskrbu pitkom vodom te da će, s obzirom na klimatske promjene, u nadolazećim godinama biti još važniji; stoga ističe da je nužno pojačati razmjenu dobrih praksi i prekograničnu suradnju između nacionalnih tijela zaduženih za upravljanje vodom i porječjima u pogledu platforme za upravljanje vodom iz Alpske konvencije;
8. podsjeća da je alpska regija vrlo rano iskoristila svoje vodotoke proizvodnjom hidroelektrične energije; smatra da bi trebalo omogućiti subvencioniranje razmjene dobrih praksi i modernizacije struktura s pomoću europskih fondova kako bi se odgovorilo na sve veću potražnju za energijom i priljev turista;
9. žali zbog sve češćeg neizravnog oduzimanja zemljišta od vlasnika u okviru provedbe Direktive 92/43/EEZ o staništima te strategije o biološkoj raznolikosti; traži od Komisije da se založi za zaštitu vlasničkih prava kao temeljne sastavnice razvoja alpskih regija;
10. napominje da se nekontroliranim povratkom velikih grabežljivaca ugrožava tradicionalna poljoprivreda i ispaša u mnogim alpskim dolinama, s obzirom na to da divlji grabežljivci sve češće napadaju ovce, koze i stoku; naglašava da bi razna tijela trebala bolje međusobno koordinirati upravljanje populacijama ptica grabljivica i mesojeda te njihovo ponovno uvođenje u regiju te da je potrebno unaprijediti razmjenu informacija i najboljih praksi kako bi se poboljšala prekogranična zaštita tih vrsta i upravljanje njihovim populacijama u okviru alpske strategije te u vezi s platformom iz Alpske konvencije pod nazivom „Veliki mesojedi i divlji kopitari”;
11. inzistira da bi strategija trebala doprinijeti ostvarivanju ciljeva utvrđenih na konferenciji COP21 i sadržavati smjernice o tome kako bi se regija trebala nositi s izazovima u pogledu klimatskih promjena, posebno vodeći računa o njezinim slabim točkama i izloženosti prirodnim katastrofama (npr. blatne bujice, šumski požari);
12. ističe da je višestruka upotreba obnovljivih izvora načelo koje će, ako bude zakonski regulirano i provedeno, u velikoj mjeri zadirati u prava vlasništva te bi moglo ometati inovacije, posebno kad je riječ o malim i srednjim poduzećima;
13. ističe da je potrebno omogućiti daljnju upotrebu tradicionalnih praksi povezanih s ratarstvom i stočarstvom u planinskim područjima kako bi se očuvale poljoprivredne strukture i naselja u tim područjima; traži usklađivanje, pojednostavljenje te smanjenje broja kontrola i uvjeta višestruke sukladnosti, posebno za mala i planinska poljoprivredna gospodarstva;
14. smatra da je važno izraditi programe kojima se promiču decentralizirane i

makroregionalne strukture prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih i šumskih proizvoda (npr. zadruge i organizacije proizvođača) kako bi se ojačao njihov položaj u okviru lanaca dodane vrijednosti u području proizvodnje drveta i hrane te poboljšalo zapošljavanje, opskrba hranom i inovacije u regijama; ističe prednosti osiguravanja šireg izbora tržišnih mogućnosti;

15. poziva na povećanje vrijednosti poljoprivrednih proizvoda podržavanjem inicijativa za povećanje upotrebe i širenje oznake kvalitete „planinski proizvod” na temelju praktičnih dogovora, promicanjem zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla proizvoda iz alpske regije i razvojem novih visokokvalitetnih proizvoda radi podmirivanja potražnje potrošača te pružanja informacija o tradicionalnoj osnovi tih proizvoda te njihovim značajkama i kvaliteti; smatra da su potrebne djelotvornije mjere zaštite od imitatora i krivotvoritelja originalnih proizvoda iz alpske regije sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla; nadalje poziva Komisiju da pokrene posebne operativne programe za visokokvalitetne proizvode iz planinskih područja radi njihove bolje promidžbe i marketinga;
16. naglašava važnost proizvodnje mlijeka u planinskim područjima alpske regije, a posebno visokokvalitetnih mliječnih proizvoda; ističe da ta mliječna industrija često ne može konkurirati mliječnim industrijama iz povoljnijih lokacija; poziva Komisiju i države članice da izrade konkretne kompenzacijske mjere za proizvođače u okviru ZPP-a kako bi se zajamčila financijska održivost stočarstva i proizvodnje mliječnih proizvoda u planinskim područjima, posebno za mala i srednja obiteljska gospodarstva te kako bi se podržali prerađivači koji prerađuju alpsko mlijeko u visokokvalitetne proizvode;
17. naglašava da je važno poticati konkurentnost planinskih poljoprivrednih gospodarstava, među ostalim promicanjem osnivanja organizacija proizvođača i poticanjem aktivnosti lokalnih proizvođača s pomoću pokretanja postupka javne nabave; ističe da mala poljoprivredna gospodarstva u planinskim područjima međusobnim umrežavanjem i povezivanjem mogu povećati svoju pregovaračku moć u odnosu na distributere te općenito smanjiti strukturne slabosti planinske poljoprivrede; nadalje, mišljenja je da su kratki lanci opskrbe u planinskim područjima i lokalna tržišta od ključne važnosti za očuvanje poljoprivredne proizvodnje na malim poljoprivrednim gospodarstvima u tim područjima;
18. smatra da bi se plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište moglo poboljšati ako ih se uključi u uobičajene turističke proizvode nekog geografskog područja;
19. smatra da je osobito važno pružiti dugoročnu perspektivu mladim poljoprivrednicima kako bi se započelo rješavanje problema napuštanja ruralnih područja u alpskoj regiji; poziva Komisiju i države članice da promiču transnacionalne inicijative kojima se podupire poduzetništvo, industrije u usponu i tržište rada u poljoprivredi i šumarstvu; ističe važnost djelotvornije integracije poljoprivrede u lokalno gospodarstvo, posebno kad je riječ o sektorima turizma, obrtništva te malih i srednjih poduzeća, ne bi li se povećali poljoprivredni prihodi te radna mjesta u poljoprivredi učinila privlačnijima mladima;
20. naglašava važnost agroturizma kao izvora prihoda za male poljoprivrednike (npr. odmor na poljoprivrednom gospodarstvu); traži od Komisije i država članica da donesu programe za potporu ulaganjima i poduzetništvu; smatra da je važno poticati ta poljoprivredna gospodarstva posebnim turističkim kampanjama;

21. ističe da klimatske i topografske posebnosti alpskih regija otežavaju intenziviranje poljoprivrednog i šumskog gospodarstva; poziva Komisiju i države članice da promiču istraživanje i razvoj u području korištenja pašnjaka, stočarstva i šumarstva izgradnjom kapaciteta za poboljšanje učinkovitosti proizvodnje, očuvaju tradicionalne oblike poljoprivrede i pasmine životinja za uzgoj te podrže pretvaranje šuma u mješovite šume otporne na klimatske promjene;
22. traži od Komisije da proširi obrazovne i savjetodavne strukture za radnike u poljoprivredi i šumarstvu (primjerice osposobljavanje stručnih savjetnika za alpsku poljoprivredu), stvori makroregionalnu mrežu za osposobljavanje te intenzivira suradnju među obrazovnim, gospodarskim i znanstvenim akterima (npr. međusektorski programi za stažiste i programi razmjene) kako bi se u okviru zajedničkih prekograničnih i međunarodnih projekata i programa istraživanja promicao održivi rast; podsjeća da su planinska područja oduvijek bila velik izvor inovacija, posebno kada je riječ o nadilaženju teških prirodnih uvjeta; napominje da je u alpskoj regiji pojedinac često suočen s obavljanjem različitih aktivnosti tijekom cijele godine, koje su ponekad i prekogranične; poziva Komisiju, države članice i lokalna tijela da potaknu suradnju između aktera u (početnom i cjeloživotnom) stručnom osposobljavanju; mišljenja je da je potrebno organizirati programe osposobljavanja i informiranja o inovacijama u poljoprivredi i šumarstvu kako bi se povećala konkurentnost malih i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava;
23. ističe da poljoprivreda i ruralni resursi imaju posebno važnu ulogu u pružanju socijalne skrbi i izobrazbe ugroženim osobama; poziva Komisiju da promiče socijalne poljoprivredne aktivnosti jer su one posebno za poljoprivrednike u planinskim područjima novi način pružanja alternativnih usluga;
24. ističe važnost pristupa brzom internetu i digitalnim uslugama te, osim razvoja same infrastrukture, poziva na razvoj sveobuhvatnog pristupa „digitalnih sela i regija” kojim se osigurava održiv životni okoliš primjeren za obiteljski život;
25. napominje da mala i srednja poduzeća u planinskim regijama nailaze na administrativne poteškoće pri podnošenju zahtjeva za financijska sredstva iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR); poziva Komisiju da uskladi odgovarajuće programe potpore kako bi zajamčila bolji pristup financiranju te njihovu uspješniju provedbu, čime bi se malim općinama omogućilo ostvarivanje veće koristi;
26. poziva na usklađivanje budućeg i pojednostavljenje postojećeg regulatornog okvira za poljoprivredna gospodarstva u cijeloj alpskoj regiji, a posebno u području ZPP-a; ističe da je potrebna konkretna dodatna potpora utemeljena na faktorima poput procjene tla i nagiba kako bi se omogućila održiva poljoprivreda na strmim obroncima;
27. pozdravlja uspostavu makroregionalnog modela upravljanja za alpsku regiju u cilju poticanja prekogranične suradnje u poljoprivredi i šumarstvu; smatra da je pritom posebno važno poboljšati transnacionalnu razmjenu informacija i iskustava između udruženja i organizacija proizvođača u području stočarstva, biljne proizvodnje i šumarstva organiziranjem redovnih simpozija;
28. naglašava da pokretanje novih inicijativa zahtijeva regionalna rješenja i participativni pristup, uključujući usklađivanje postojećih i novih inicijativa, kako bi se ostvarila što

veća korist za planinsku poljoprivredu u Alpama i smanjile administrativne prepreke; poziva na izravno sudjelovanje regija, lokalnih tijela i pojedinaca u svim mjerama u okviru strategije EU-a za alpsku regiju, uz posvećivanje posebne pažnje dionicima u području poljoprivrede i šumarstva koji bi trebali biti ključni pri provedbi akcijskog plana Komisije na regionalnoj razini; ističe da se mora voditi računa o Alpskoj konvenciji, kohezijskoj politici EU-a i postojećim inicijativama EU-a;

29. smatra da je važno da strategija EU-a za alpsku regiju provodi s pomoću već postojećih financijskih sredstava, poput sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova za razdoblje 2014. – 2020., bez predviđanja novih sredstava; ističe da se ona moraju koristiti učinkovito kako bi se omogućila bolja koordinacija pri provedbi strategije;
30. traži od Komisije i država članica da u okviru politike ruralnog razvoja prošire programe potpore za mala poljoprivredna i šumska gospodarstva, kao što su INTERREG i LEADER, radi razmjene informacija i najboljih praksi, ali i razvoja sinergija između tih različitih programa te usredotočenja na ograničene i jasno određene prioritete; u tom kontekstu ističe važnost multifunkcionalne male poljoprivrede u alpskoj regiji;
31. podsjeća na činjenicu da je brdovit teren i dalje prepreka u približavanju europskih građana jednih drugima i da se EU obvezao u većoj mjeri financirati infrastrukturu prekograničnog prometa.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	26.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 36 -: 5 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso